שומר גופיה בא עליה . ואפילו היה סרים לא אמה אפשר שהגיע לחמרים לבא : **וכי** תימא למסתמא כרבנן . ואע"ג דריקא נמי מסתמא קמני לא מצינו בתחמת כיון דפליג עליה רבי ישמעאל והוי אדרבה סתם ואח"כ מתלוקת כדאמרינן בהחולין (ינמות מב) :

שני אגילו על שני ארסטיטו .

פ"ה איטיל"ש וכ"ת פירש דאגיל הייט קוד"ל דאמר כפ' האומר משקלי (ערכין יח:) משקל ידי עלי משקל רגלי עלי ס' ומכנים ידו עד האגיל ורגלו עד הארסטה וקוד"ל כיר הוא כנגד הארסטה ברגל ועוד דהתם משמע דאגיל הוא מרפק ובאהלות (פ"ח מ"ח) משמע שמנה לפי סדרי אברי האדם דמרפק הייט קוד"ל ושוד אמר בפ"ב דזבחים (דף יח) לא יתגרו ביחס שאין חוגרין אגל כנגד אגילי ידיהם והייט כנגד הקוד"ל שדרך השולם לחגור וכבית השמי אדרבה שם הוא מקום זיעה" :

*) **שתים** הפין . שמוש הוא לשון גילוי ופתיחה כדמתרגם דשפיר חזי וכן בלשון משנה במסכת פ"ז (דף סט.) הוי לשון פתיחה כדי שיתגלה ויפתוח ויגוב והכא דייק שנתחמה מיט מדלתיב שתים הפין לשון יחיד והא דכתיב (במדבר כד) וגלו עיניים הייט לפי מה שהיה בתחלה :

*) שיין לדף לא. כי

יומין קמי זכר ורבנן סמא דנפצא אשקינהו ור' ישמעאל איכא נופא דלא מקבל סמא *אמר להם ר' ישמעאל מעשה בקלפטרא מלכת יוונית שנתחייבו שפחותיה הריגה למלכות ובדקן ומצאן זכר לארבעים ואחד ונקבה לפ"א אמרו לו *אין מביאין ראיה מן. השטים מאי טעמא דך דנקבה (ל) איתרה ארבעין יומין והדר איעבר ורבי ישמעאל לשומר מסרינהו ורבנן *אין אפוטרופוס לעריות אימא שומר גופיה בא עליה ודילמא אי קרעוהו להך דנקבה בארבעין וחד הוה משתכחא כזכר אמר אביי בסימניהון שוין : וחב"א אחד בריית זכר ואחד בריית נקבה וכו' : חכמים היינו ת"ק *וכי תימא *למסתמא רישא כרבנן ויחיד ורבים *הלכה כרבים פשיטא מהו דתימא מסתברא טעמא דרבי ישמעאל דקמסייע ליה קראי קמ"ל דרש רבי שמלאי למה הולד דומה במעי אמו לפנקס שמקופל ומונח ידיו על שתי צדעיו שתי אציליו על ב' ארכובותיו וב' עקביו על ב' עגבותיו וראשו מונח לו בין ברכיו ופיו סתום וטבורו פתוח ואוכל ממה שאמו אוכלת ושותה ממה שאמו שותה ואינו מוציא רעי שמא יהרוג את אמו *וכיון שיצא לאויר העולם נפתח הסתום ונסתם הפתוח שאלמלא כן אינו יכול לחיות אפילו שעה אחת ונר דלוק לו על ראשו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו שנאמר °בהלו נרו עלי ראשי לאורו אלך חשך ואל תתמה שדרי אדם ישן כאן ורואה חלום באספמיא ואין לך ימים שאדם שרוי בטובה יותר מאותן הימים שנאמר °מי יתנני כירחי קדם כימי אלוה ישמרני ואיזהו ימים שיש בהם ירחים ואין בהם שנים הוי אומר אלו ירחי לידה ומלמדין אותו כל התורה כולה שנאמר °ויורני ויאמר לי יתמך דברי לבך שמר מצותי וחיה ואומר °בסוד אלוה עלי אהלי מאי ואומר וכי תימא נביא הוא דקאמר ת"ש בסוד אלוה עלי אהלי וכיון שבא לאויר העולם בא מלאך וסטרו על פיו ומשכחו כל התורה כולה שנאמר °לפתח חטאת רובץ ואינו יוצא משם עד שמשביעין אותו שנאמר °כי לי תכרע כל ברך תשבע כל לשון כי לי תכרע כל ברך זה יום המיתה שנאמר °לפניו יכרעו כל יורדי עפר תשבע כל לשון זה יום הלידה שנאמר °נקי כפים ובר לבב אשר לא נשא לשוא נפשו ולא נשבע למרמה ומה היא השבועה שמשביעין אותו תהי צדיק ואל תהי רשע ואפילו כל העולם כולו אומרים לך צדיק אתה היה בעיניך כרשע א) והוי יודע שהקב"ה טהור ומשרתיו טהורים ונשמה שנתן בך טהורה היא אם אתה משמרה בטהרה מטב ואם לאו הריני נוטלה ממך תנא דבי ר' ישמעאל משל לכהן שמסר תרומה לעם הארץ ואמר לו אם אתה משמרה בטהרה מטב ואם לאו הריני שורפה לפניך א"ר אלעזר

מאי

מדמהדר רבי ושגאה בלשון מכמיס שמע מינה דהלכה כמתם דאמון ואף על פי שמתלוקת ר' ישמעאל בגדו: מנקם. לעתון שמתמין בהן הגלמים: אציליו. *איטיל"ש: נפתח הסתום. פיו: ונסתם הפתוח. טבור: *שמא יהרוג את אמו. שמים הרמם מיט רמב דהוליל רבי הנמסף בו: ת"ש בסוד אלוה עלי אהלי. והא מוקמיה בירחי לידה מדכתיב בירחי קדם: ולא נשבע למרמה. שקיים שבועתו לשמור מת התורה ולא בשבועה בעלמא אמו מטוס דלא נשבע למרמה מטיב להו בעולין בהר ה': מאי

תורה אור

הא קתני נדה "שאם תראה יום ל"ד ותחזור ותראה יום מ' ואחר תהא מקולקלת עד מ"ח זכן לענין נקבה שאם תראה יום ע"ד ותחזור ותראה יום פ"א תהא מקולקלת עד פ"ח : רבי ישמעאל אומר יום מ"א תשב לזכר ולנדה כו' : תניא רבי ישמעאל אומר טימא וטיהר בזכר וטימא וטיהר בנקבה מה כשטימא וטיהר בזכר יצירתו כיוצא בו אף כשטימא וטיהר בנקבה יצירתה כיוצא בה אמרו לו אין למדין יצירה מטומאה אמרו לו לר' ישמעאל מעשה בקליאופטרא מלכת אלכסנדרוס שנתחייבו שפחותיה הריגה למלכות ובדקן ומצאן זה וזה למ"א אמר להן אני מביא לכם ראייה מן התורה ואתם מביאין לי ראייה מן השוטים מאי ראיה מן התורה אילימא טימא וטיהר בזכר וטימא וטיהר בנקבה כו' הא קאמרי ליה אין דנין יצירה מטומאה אמר קרא °תלד הוסיף לה הכתוב לידה אחרת בנקבה ומאי ראיה מן השוטים אימר נקבה קדים ואיעבור ארבעין יומין קמי זכר ורבנן סמא דנפצא אשקינהו ור' ישמעאל איכא נופא דלא מקבל סמא *אמר להם ר' ישמעאל מעשה בקלפטרא מלכת יוונית שנתחייבו שפחותיה הריגה למלכות ובדקן ומצאן זכר לארבעים ואחד ונקבה לפ"א אמרו לו *אין מביאין ראיה מן. השוטים מאי טעמא דך דנקבה (ל) איתרה ארבעין יומין והדר איעבר ורבי ישמעאל לשומר מסרינהו ורבנן *אין אפוטרופוס לעריות אימא שומר גופיה בא עליה ודילמא אי קרעוהו להך דנקבה בארבעין וחד הוה משתכחא כזכר אמר אביי בסימניהון שוין : וחב"א אחד בריית זכר ואחד בריית נקבה וכו' : חכמים היינו ת"ק *וכי תימא *למסתמא רישא כרבנן ויחיד ורבים *הלכה כרבים פשיטא מהו דתימא מסתברא טעמא דרבי ישמעאל דקמסייע ליה קראי קמ"ל דרש רבי שמלאי למה הולד דומה במעי אמו לפנקס שמקופל ומונח ידיו על שתי צדעיו שתי אציליו על ב' ארכובותיו וב' עקביו על ב' עגבותיו וראשו מונח לו בין ברכיו ופיו סתום וטבורו פתוח ואוכל ממה שאמו אוכלת ושותה ממה שאמו שותה ואינו מוציא רעי שמא יהרוג את אמו *וכיון שיצא לאויר העולם נפתח הסתום ונסתם הפתוח שאלמלא כן אינו יכול לחיות אפילו שעה אחת ונר דלוק לו על ראשו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו שנאמר °בהלו נרו עלי ראשי לאורו אלך חשך ואל תתמה שדרי אדם ישן כאן ורואה חלום באספמיא ואין לך ימים שאדם שרוי בטובה יותר מאותן הימים שנאמר °מי יתנני כירחי קדם כימי אלוה ישמרני ואיזהו ימים שיש בהם ירחים ואין בהם שנים הוי אומר אלו ירחי לידה ומלמדין אותו כל התורה כולה שנאמר °ויורני ויאמר לי יתמך דברי לבך שמר מצותי וחיה ואומר °בסוד אלוה עלי אהלי מאי ואומר וכי תימא נביא הוא דקאמר ת"ש בסוד אלוה עלי אהלי וכיון שבא לאויר העולם בא מלאך וסטרו על פיו ומשכחו כל התורה כולה שנאמר °לפתח חטאת רובץ ואינו יוצא משם עד שמשביעין אותו שנאמר °כי לי תכרע כל ברך תשבע כל לשון כי לי תכרע כל ברך זה יום המיתה שנאמר °לפניו יכרעו כל יורדי עפר תשבע כל לשון זה יום הלידה שנאמר °נקי כפים ובר לבב אשר לא נשא לשוא נפשו ולא נשבע למרמה ומה היא השבועה שמשביעין אותו תהי צדיק ואל תהי רשע ואפילו כל העולם כולו אומרים לך צדיק אתה היה בעיניך כרשע א) והוי יודע שהקב"ה טהור ומשרתיו טהורים ונשמה שנתן בך טהורה היא אם אתה משמרה בטהרה מטב ואם לאו הריני נוטלה ממך תנא דבי ר' ישמעאל משל לכהן שמסר תרומה לעם הארץ ואמר לו אם אתה משמרה בטהרה מטב ואם לאו הריני שורפה לפניך א"ר אלעזר

מאי

מוסף רש"י

אין אפוטרופוס לעריות. אין אדם יכולים להיות אפוטרופוס לומר לא נבעלה (כתובות יג.).

איני יכול לחיות. מטוס דלא ינק (יבמות עא.).

לעזוי רש"י

איטיל"ש. בחי"שחי.

הגהות הב"ח

(ל) גמ' כך דנקבה אחמתה מרבנן יומין :

גליון השי"ס

גמ' וכ"ת למסתמא . עי' מהרש"ל פ"ל מב"ק ומה"ל

תוספי הרא"ש

שומר גופיה בא עליה. ואם הוה אשה אר סרים אפשר שהגיעה לבא עליהם : כ"ת לשיטתא . אע"ג דבריש נמי קתני סתמא לא חשיב סתמא דהא קא מיע עליה ר' (שמשן)[ישמעאל]והוי סתם ואורב מתלוקת ברייתא בפרק (הערל) [חמילק](ינמות דף מב): שרוש

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) גמ'וכו' ודע שהקב"ה מכול . כ"ב עיין דרשה מהרלב"ם דף מס ע"ב :

[ויקרא יב]

[פ"ל יבכ"ן]

[מוספתא פפ"ד]

[שבת קה: חולין מפ]

[חולין יא: כתובות יגב]

[נקמן מפ. ע"ם מסמתא ומ' בזירב"ש ומכמ]

[ברכות פ. ומ"ל]

יבמות מפ:

[ויקרא יב]

[מוספתא פפ"ד]

[שבת קה: חולין מפ]

[חולין יא: כתובות יגב]

[נקמן מפ. ע"ם מסמתא ומ' בזירב"ש ומכמ]

[ברכות פ. ומ"ל]

יבמות מפ:

[ג"ל לפי ד"ה נמתמ]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com